

- VEČERNJI LIST 19.09.2013.

ministar financija

Linić građanima: Ne pristajte na nove bankarske marže

– Ja ću vam reći o toj prošlosti, osam godina uništavali ste Hrvatsku, HDZ je uništavao Hrvatsku, osam godina niste proveli jednu reformu – poručio je Linić u Saboru

Ministar financija Slavko Linić

Foto: Patrik Macek/PIXSELL

Piše: **Tea Romić/VLM**

Zbog krize mnogi građani nisu u mogućnosti redovito plaćati svoje obveze po zaključenim ugovorima s bankama koje su sav rizik poslova prenosile na građane, što je rezultiralo s oko 272 tisuće građana s blokiranim računima pa je to Ministarstvo financija potaknulo na izmjene Zakona o potrošačkom kreditiranju kako bi se više zaštitilo građane, objasnio je danas u Saboru ministar financija Slavko Linić. Neki od tih blokiranih građana imaju i više računa pa je negdje više od 680 tisuća računa građana Hrvatske blokirano, a iznos nepodmirenih obveza u tom dijelu iznosi više od 21 milijarde kuna. Znatno se povećavaju i postoci kredita koji građani ne mogu otplaćivati pa su oni već negdje 15% ukupno odobrenih kredita.

Nekorektnost bankarskog sustava

– Minusima na tekućim računima građani su pokušavali rješavati svoje obveze, a tu je Vlada ocijenila nekorektnost bankarskog sustava, koji je povećao određene naknade pa čak i naknade koje nisu ugovorili s građanima – tvrdi ministar Linić koji danas slavi rođendan.

– U ovim izmjenama propisuje se da banke nikakvu promjenu odnosa s korisnikom kredita ili minusa ne može provesti ako građane ne izvijesti pisanim putem, pa je i ta obveza jednostavno stavljena u obvezu bankarskom sustavu. Na stambene kredite maksimalna kamatna stopa bila bi nešto više od pet posto. Banka je dužna potrošača obavijestiti o umanjenju ili ukidanju dopuštenog prekoračenja po tekućem računu najmanje 30 dana prije, a mora mu omogućiti i otplatu kroz godinu dana uz kamatnu stopu po dopuštenom minusu, bez dodatnih troškova – objasnio je Linić te dodao da se u zakonu maksimalizira ukupni trošak kredita.

– Znači, kamatu plus naknadu, to je tzv. efektivna kamatna stopa. I način kako smo je regulirali jasno pokazuje da taj trošak kredita u Hrvatskoj ne bi smio biti iznad 11% – objašnjava Linić.

Replicirao mu je HDZ-ov Ivan Šuker kojeg je zanimalo, kad se već govori o nekorektnosti banaka, što su cijelo vrijeme radili oni koji kontroliraju banke. Zatim je prešao na aktualni problem oko "lex Perković".

Pravna nesigurnost

– Postoji sad jedno elementarno pitanje, zar ne mislite da je ovaj "lex Perković" Hrvatskoj dugoročno nanio daleko veće štete, kako državi tako i hrvatskim poduzetnicima i građanima. Zašto? Zato što je poslao poruku pravne nesigurnosti. Hrvatska je postala zemlja, nažalost, na koju neke upozoravaju, zemlja pravne nesigurnosti. A jedan od osnovnih uvjeta da imate jeftiniji kapital vam je pravna sigurnost. Ovaj "lex Perković" bacio nas je u zonu političke nesigurnosti, ali što je najtragičnije, bacio nas je u zonu pravne nesigurnosti – komentirao je Šuker, no Linić mu je odgovorio da je on ministar financija i kako se ne da baš lako uvući u političke rasprave.

– Vi obmanjujete građane Hrvatske. Jer jednostavno za život građana to nema nikakva utjecaja, nikakva. Švicarac nema veze s odnosom s EU. Odnosi i ugovori u bankarstvu nemaju veze – odgovorio mu je Linić. Kritizirao ga je i HDZ-ov Dujomir Marasović ustvrdivši da je politika Vlade loša i umjesto da vode politiku koja vodi tome da povećaju zaposlenost i platežnu moć građana, ona "i ono malo okruženja što je bilo pozitivno prema nama tjera od nas".

– Gospodine ministre, smatram da će naš deficit biti prema 5 posto i da ga mi sami ovdje nećemo krojiti nego će se krojiti iz Bruxellesa, a Bruxelles već obustavlja neki novac. Kako možete reći da Hrvatska neće imati nikakve veze s financijskim aspektom svega ovoga kada oni jučer u Bruxellesu kažu da će ukinuti recimo 80, 100 milijuna eura za Schengen. Znači imat će ovo i te kako utjecaja na našu politiku – komentirao je Marasović i time izživcirao ministra Linića koji mu je kazao da SDP rješava aktualne probleme i brine se o budućnosti, a HDZ se bavi prošlošću.

– Ali ja ću vam reći o toj prošlosti, osam godina uništavali ste Hrvatsku, HDZ je uništavao Hrvatsku, osam godina niste proveli jednu reformu, trošili ste novac na željeznice, plaćali ljude, niste gradili pruge, osam godina ulagali ste i trošili novac na pojedince u poljoprivredi, malo obrađene zemlje, potpuno nekonkurentni. Trgovačka društva uništena, bez dobiti, bez sredstava za vlastita ulaganja. Privatni sektor totalno uništen, gurali ste ga prema investicijama u zemlju, u prostore, u stanove, da, gospodo, osam godina ste uništavali, osam godina. Hoćete govoriti o toj prošlosti? Pa nije problem, dat ću vam te cifre. Dotjerali ste Hrvatsku do 200 milijardi duga. Vi ste to učinili, ljudi u HDZ-u. A neću govoriti o vašoj pojedinačnoj pljački imenom i prezimenom gdje se vode sudski postupci – "ispalio" je Linić te HDZ-ovcima poručio da su ostavili 15,5 milijardi minusa.

Bankarske marže

S obzirom da su banke već počele građanima koje imaju ugovore o kreditima slati obavijesti o fiksnoj marži, ministar financija Slavko Linić poručio je tim građanima da ne pristaju na nove bankarske marže, već da pričekaju da Sabor donese izmjene zakona o potrošačkom kreditiranju.

- Neka čekaju da bude donesen novi zakon jer prema njemu se ona marža koja je ugovorena neće moći mijenjati. Zakonom neće biti regulirana visina marži već će to i dalje raditi banke. To je sloboda tržišta. Ali ako vam neće odgovarati marža u jednom banci ići ćete onu koju nudi nižu – objasnio je Linić.

Ujutro ga je u Saboru HDZ prozvao jer još nije napravio projekcije proračuna za iduću godinu iako se to uvijek radilo najkasnije do srpnja.

- Istina je da kasnimo. Projekcije su već dobrim dijelom u raspravi unutar Vlade od mjeseca srpnja. Politička je odluka bila da projekcije moraju pratiti i mjere kojima ćemo u narednim godinama kontrolirati deficit. Želimo projekcije i mjere donijeti istovremeno i zato kasnimo – tvrdi ministar financija.

Osvrnuo se i na najavu kandidature HNS-a za Europsko prvenstvo 2020., poručivši organizatorima da im se eventualni minus neće moći pokriti iz državnog proračuna.

- Kandidatura bi mogla donijeti zaradu. Infrastruktura koju imamo u Hrvatskoj je poprilično dobra, pa bi eventualno trebalo malo obnoviti stadione. Ako troškovi organizacije mogu biti sa plusom ne vidim problem s našom kandidaturom. Ali zato treba odgovornost u organizaciji jer eventualni minusi ne mogu se pokrivati iz državnog proračuna – poručio je Linić HNS-u.

Proračunski proces

Martina Dalić rekla je da je njena stranka zabrinuta što u Hrvatskoj još nije pokrenut proračunski proces za 2014. godinu.

– Ove godine smjernice ekonomske i fiskalne politike Vlada još uvijek nije donijela.

Nalazimo se u drugoj polovici rujna, to jednostavno znači da državne institucije isto kao i jedinice lokalne samouprave nisu dobile, da se tako izrazim, zeleno svjetlo i potrebne inpute i informacije da otpočnu proračunski proces. Zanima nas koji su razlozi za to, što je to zbog čega Ministarstvo financija ove godine jednostavno nije provelo aktivnosti koje su potrebne za izradu proračuna – zanimalo je Dalić koja vjeruje da se upravo u stanju državnih financija i nalazi razlog zbog kojeg Ministarstvo financija nije pokrenulo proračunski proces za iduću godinu.

– Posebno zabrinjava što ni na današnjoj sjednici Vlade na dnevnom redu nema ni jedne točke kroz koju bi progovorila na koji način misli zatvoriti i regulirati nedostajući iznos prihoda u proračunu koji je za prvih osam mjeseci iznosio 2,5 milijarde kuna, a planirano je u ovoj godini povećanje proračunskih prihoda za 3,5 milijarde kuna – tvrdi Dalić te dodaje da jednostavna matematika kaže da proračunu nedostaje na prihodnoj strani najmanje 6 milijardi kuna, a ni na rashodnoj strani nisu ostvarene uštede koje su planirane.

– Procjenjujemo stoga da proračunu u ovoj godini prijeti deficit bez tzv. sanacije zdravstva između 16 i 17 milijardi kuna. Povijesni maksimum. Nikada u svojoj povijesti proračun nije imao takav deficit kakav ove godine prijeti i isto tako nikada se nije dogodilo da je došla sredina rujna, a da proračunski proces za iduću godinu nije pokrenut. Držimo da su ta dva događaja međusobno povezana, smatramo da ovakav nedostatak i ovakav nesrazmjer u proračunu prijeti samim temeljima financijske stabilnosti zemlje i stoga želimo pozvati Vladu da se žurno, urgentno i hitno i na današnjoj sjednici očituje o ovom problemu i počne izrađivati, nuditi i provoditi mjere koje će sanirati ovo proračunsko stanje – zaključila je HDZ-ova Martina Dalić.